

H O L M E N S   H Æ D E R S T E G N

indstiftet 29.januar 1801

FORTEGNELSE OVER MODTAGERE

1801-1950

RIGSARKIVETS 3. AFDELING

FORSVARETS ARKIVER

1989

1934	Weichert, Arthur Cornelius Hakon	Undermaskinmester 1.gr.
1812	Weidner, Christian Gottlieb	Afs. Magasinmand 2.gr. Sygepasser
1925	Weigel, Johan Vilhelm Valdemar	Tømmermand 2.kl.
1826	Weikop, Andreas	Ingeniør 1.gr.
1946	Weilbach, Philip Carl	Mastemager
1828	Weilberg, Peter August	Orlogskaptajn
1929	Weimann, Anna Marie	Bådebygger 1.kl.
1852	Weinzang, Ferdinand	Assistent
		Tømmermand 1.kl.

	Aage Helgesen		1.kl.
1851	Veigel, Christian Peter	Kommandørkaptajn	
1875	Veigel, Johan Peter	Bådebygger	1.kl.
1877	Veigel, Vilhelm Valdemar	Underkanoner	
1862	Veikopff, Ludvig Georg	Overbådsmand	
1879	Veinzang, Johan Theodor	Skibsbygger	1.kl.
1950	Vejsberg, Jens Nielsen	Skibsbygger	1.kl.
1899	Vermund, Peter Emil	Arbejdsmand	
1854	Vermundsen, Carl Emilius	Maskinsvend	
		Snedkersvend	1.kl.

1909	Simonsen, Jens Peter Martin	Skibsbygger
1950	Simonsen, Johan Martin	Kleinsmed
1932	Sinding, Frederik Carl Christian	Fuldmægtig
1928	Sinding, Paul Edvard Bartholin	afsk. Orlogskaptajn Fyrdirektør
1852	Sivertsen, Hans Peter Kryger	Arsenalunderofficer
1802	Sivertsen, Otto	Tømmermand 1.kl.
1813 x	Sjælland, Niels Sørensen	Tømmermand 1.kl.
1930	Sjøberg, Oscar Gustav Vilhelm	afsk. Marineoveringeniør
1824	Skou, Christian Poulsen	Tømmermand 2.kl.
1948	Skourup, Edvin Christian	Instrumentmager

Fordeling:

Intern:

Rigsarkivets 1. afdeling	1 ek.
Rigsarkivets 2. afdeling	1 ek.
Rigsarkivets 3. afdeling	4 ek.
Rigsarkivets 4. afdeling	1 ek.

Extern:

Ordenskapitlet	1 ek.
Marinens Bibliotek	1 ek.
Orlogsmuseet	1 ek.

Nærværende fortegnelse rummer navnene på modtagerne af det hæderstegn, som Frederik 6. den 29. januar 1801 lod indstifte for at "belønne og opmuntre de arbejdere ved Vore værfter, som fortrinligst virke til Vor flådes vedligeholdelse". Målgruppen var oprindelig håndværkerne på Holmen. Betingelserne for at modtage hæderstegnet, siden normalt omtalt som "Holmens Hæderstegn" var bl.a. at den pågældende havde gjort 25 års tjeneste på Holmen og ikke var straffet.

Hæderstegnet var eftertragtet, og håndværkerne sørgede indbyrdes for, at ingen uværdige fik tildelt det. Tildelingen varetoges fra starten af en særlig kommission, der indstillede til Admiralitetet og senere til Marineministeriet.

Tildelingen af hæderstegnet sker stadig, men er nu i realiteten et 25 års-tegn for såvel militære som civile ansatte i Søværnet.

Den nævnte kommissions arkiv befinder sig samlet som en del af Søværnets arkiv i Rigsarkivets 3. Afdeling, Forsvarets Arkiver. Kommissionens arkiv har sammen med de kgl. resolutioner for Sjøetaten og senere Søværnet dannet grundlag for den her gengivne fortegnelse.

Der er tale om ca. 4000 modtagere i perioden 1801-1950. Opmærksomheden skal henledes på, at det normalt er meget lidt, der vil kunne findes i kommissionens arkiv vedrørende dem, der er nævnt i fortegnelsen.

Fire af de i fortegnelsen nævnte har udelukkende gjort tjeneste flådens norske base Frederiksværn i tiden før 1814. Kontreadmiral Johs. Nyholm fik i 1926 som noget enestående tildelt hæderstegnet i guld i anledning af 50 års tjeneste. Et "x" ved årstallet angiver at den pågældende er indført to steder, enten på grund af dobbeltnavne eller på grund af yderligere identifikation ved hjælp af geografisk tilnavn. Fortegnelsen indeholder i tre kolonner oplysninger om tildelingsåret, navn og stilling el. titel.

I forbindelse med fortegnelsen er gengivet teksten til det kongelige åbne brev, der indstiftede hæderstegnet, samt en kronologisk opstilling af data vedrørende bestemmelser, der angår medaljen.

Med hensyn til medaljens historie henvises iøvrigt til Chr. Bendix Thostrup: Holmens Hæderstegn, i Tidsskrift for Søvæsen 1943, s. 145-196.

Nærværende fortegnelse er udarbejdet af Kai S. Sunesson, med assistance af registrator E. Borgstrøm, 3.afdeling.

HANS CHR. BJERG
overarkivar

januar 1989

» Da Vi, med Hensyn til Vor Orlogsflaades Tarv, allernaadigst have besluttet ved et Hæderstegn at be-

lønne og opmuntre de Arbeidere ved Vore Verfer, som fortrinligst virke til Vor Flaades Vedligeholdelse; saa er det Vi ved dette Vort aabne Brev ikke allene stifte et saadant Hæderstegn, men og tillige fastsætte de ufravigelige Regler, efter hvilke denne af Os allernaadigst tiltænkte Udmærkelse skal kunne finde Sted, saaledes som følger:

§. 1.

Hæderstegnet skal i Sølv fremstille: paa den eene Side Vort Kongelige Chiffer med Omskrift: 29. Januarii 1801 (til Erindring om dets Stiftelsesdag); samt: For god Tieneste og — paa den anden Side: en Egekrands med Indskrift: 25 Aar.

Dette Hæderstegn skal bæres aabenlyst paa Brystet, i et rødt og hvidt Baand, saavel under Arbeidet paa Vore Verfer, som andensteds.

§. 2.

Hæderstegnet meddeles aarlig den 29de Januarii, paa en høitidelig Maade, efter Vort Admiralitets- og Commissariats-Collegii nærmere Foranstaltning. Og skulle de med Hæderstegnet saaledes benaadede gode Tienere, siden efter aarligen paa samme Dag nyde en Gave af 10 Kroner.

§. 3.

Ingen maa tildeles Hæderstegnet med mindre han haver uafbrudt staaet i Vor Tieneste udi fulde 25 Aar, som for Tømmermændene skal regnes fra den Tid, de ere indtraadte i Haandværksstokkens 7de Klasse, og for de andre Arbeidere, fra den Tid, de ere komne i deres Haandværks nederste Klasse, eller som Svende i Vor faste Tieneste antagne.

§. 4.

Ei heller maae Nogen erholde dette Vort Hæderstegn, som i sin 25 aarige Tienstes Tid efter Dom

haver udstaaet korporlig Straf, eller er bekiendt for at være hengiven til saadanne Laster, der skade Vor Tieneste, eller ødelægge ham selv, og forstyrre huuslig Lyksalighed, saasom: Opsætsighed, betydelige Absenters Sættelse, Drukkenskab, slet Forhold mod Kone og Børn m. m.

§. 5.

Dog ville Vi tillige allernaadigst: at disse sidstmeldte personlige Mangler, der udelukke fra Hæderstegnets Erhvervelse, skulle kunne hæves, ikke allene ved at beregne de fastsatte 25 Aars gode Tieneste fra den Tid, Personen efter Dom har udstaaet korporlig Straf, eller kiendeligen forbedret sig; men endog derved, at han haver foretaget sig en eller anden ædel Handling, saasom: ved, uden for Vor egentlige Tieneste, at have med Livsfare gavnet — ved at have reddet et ellers druknet Menneskes Liv — ved at have opfostret en afdød Kammerats forladte Barn, m. m.

§. 6.

Da det af Skibstømmermændene allene ere de meest duelige, som Vi allernaadigst forunde Adgang til Hæderstegnet; saa ville Vi desaarsag have denne Vor Naade indskrænket til de Tømmermænd, som staae i 1ste eller 2den Klasse, hvilke, naar de, under ovenangeforte Betingelser, ere blevne meddeelte Vort Hæderstegn, skulle bære Navn af *Kongelige Skibbyggere*.

Det samme skal og gielde for Knæsmeddene, som ligeledes, efter erholdet Hæderstegn, skulde bære Navn af *Kongelige Skibssmedde*.

§. 7.

Ligesom Vi ikke ville have de øvrige Haandværkere ved Vore Skibsverfer aldeles udelukkede fra Vort Hæderstegns Erholdelse; saa fordre Vi dog af disse, foruden de i foregaaende §§. fastsatte personlige

Egenskaber, tillige: at de, paa en eller anden Maade, i Vor Tieneste have udmærket dem.

§. 8.

Ogsaa skulle samtlige Mestere og Mestersvende, Qvartermænd og Formænd, være berettigede til dette Vort Hæderstegn, dog at Mesterne og Mestersvendene, i Betragtning af deres større Lønning, ikke tilkomme den i 2. §. bestemte aarlige Gave af 10 Kroner.

De Mestere, som erholde Hæderstegnet, benaade Vi med Søofficers Rang og en udmærket Mundering, bestaaende i en mørkeblaae Klædes Kiole med lyseblaat Underfoer, samt karmosinrøde Opslager og Krave med en Guldtræse, hvid Vest og blaae Buxer, alt med de i Søetaten brugelige Ankerknapper.

§. 9.

Hæderstegnet forbrydes i de Tilfælde, hvor den med samme hædrede Arbeider, falder i saadan Brøde, som efter den 4. §. vilde giøre ham uskikket til at erholde samme.

Derimod beholder den eengang hædrede Arbeider Hæderstegnet til sin Død, om han endog formedelst Alderdom, Svaghed, eller anden utilregnelig Brøst nedsættes i Duelighed, eller gaaer paa Pension.

Men ved Dødsfald, og naar Nogen uden Pension afskediges fra Vor Tieneste, skal Hæderstegnet uden Undtagelse tilbageleveres.

§. 10.

Til at undersøge og bedømme: om en Arbeider haver de fornødne Egenskaber til at benaades med Vort Hæderstegn, nedsætte Vi herved en bestandig Commission, bestaaende af Fabrikmesteren, Compagniechefen og Haandværksstokkens Chirurgus, hvilke skulde sammentræde i Begyndelsen af ethvert Aars Januarii-

maaned for, efter skedte Undersøgelse, at afgive deres Betænkning, som med Overequipagemesterens Erklæring indstilles til Vort Admiralitets- og Commissariats-Collegii nærmere Approbation.

Denne Commission skal og paa samme Maade forholde sig, saa ofte den, enten selv erholder sikker Kundskab om, eller af Overequipagemesteren vorder tilmeldt: at en eller anden Person, skjønnes uværdig til at bære Vort Hæderstegn.

§. 11.

Til denne Commission er det, at Enhver, som formeener sig berettiget til Hæderstegnet, haver inden hvert Aars 1. Januarii at henvende sig, og med behørig Attester beviise, at han har de udfordrende Egenskaber.

§. 12.

I Øvrigt overdrage Vi allernaadigst denne for Orlogsflaaden vigtige Sag, til Vort Admiralitets- og Commissariats-Collegii vedvarende Omsorg; ligesom Vi heller ikke paatvivle, at den af Os her nedsatte Commissions Medlemmer jo ville i deres Undersøgelse og Skøn, handle som Mænd af Ære og Samvittighed.

§. 13.

Endelig haver Vort Admiralitets- og Commissariats-Collegium, aarligen i Februariimaanedes Begyndelse, allerunderdanigst at indberette Os, denne Sags forventende gode Fremgang; samt hvad videre med samme maatte staae i nogen Forbindelse.

Givet udi Vor Kongelige Residence-Stad Kiøbenhavn den 29. Januarii 1801.

Christian R.

Oversigt og Data.

- Statuter: 29. Januar 1801, Chr. VII, kgl. aabent Brev.
4. September 1814, Fr. VI, kgl. aabent Brev.
10. Januar 1833, Fr. VI, kgl. Anordning om Udvidelse af Bestemmelserne i det kgl. aabne Brev af 1814.
1. Juni 1843, Chr. VIII, kgl. aabent Brev.
12. November 1886, Chr. IX, kgl. aabent Brev.
19. November 1924, Chr. X, kgl. aabent Brev.
1. April 1925, ministerielle Bestemmelser, stadfæstede af Kong Chr. X. (Tillæg 9. December).
5. December 1934, ministerielle Bestemmelser, stadfæstede af Kong Chr. X.
- Navn: 29. Januar 1801: (uofficielt) Hæderstegn for udmærkede Arbejdere ved de Kongelige Verfter.
1. Juni 1843: Hæderstegn for god Tjeneste ved Søe-Etaten.
12. November 1886: Hæderstegnet for god Tjeneste ved Søetaten.
- Medaillen: Solv. 31 mm i Diameter. Vægt 16 gr. Osken og Led til Baandet, for ældste Type dog kun Øsken.
- Medaillor: 1801: P. L. Gianelli; (Søe-Etatens Casse-Bog, 1801, 267, 12. Febr.)
1814: J. Conradsen; (Fin. Coll. Protk. A. 1. 10. Apr. 1815, Side 265).
1843: F. Krohn; (se næste Side).
- Indskrift: 1801: Forsiden: Det kongelige Chiffer med Omskrift: »29. Januarii 1801«, samt: »For god Tieneste«.
Bagsiden: »25 Aar«.
1814: Forsiden: Det kongelige Chiffer med Omskrift: »29de Januarii 1801.« samt: »For god Tieneste«.
Bagsiden: »Fortjent.«
1843: Forsiden: Den kongelige Stifters Navnetræk med Omskrift: »29 Januar 1801«, samt: »god Tjeneste,« Indskrifterne gengives efter det kgl. aabne Brev, men der har altid staaet: FOR god Tieneste«.
Bagsiden: »Fortjent.«, (ligeledes efter det kgl. aabne Brev, men der har altid siden 1814 staaet: »Fortlent«.
1886: Forsiden: Den kongelige Stifters Navnetræk med Omskrift: »29 Januar 1801«, samt: »for god Tjeneste«.
Bagsiden: »Fortjent«, (jvnf. ovenst. Anmrkn).
1924, 1925 og 1934: Forsiden: Den kongelige Stifters Navnetræk med Omskrift: »29de Januar 1801«, samt: »for god Tjeneste«.
Bagsiden: »Fortjent«.

Det er her paa sin Plads at bemærke, at Indskriften paa den Medaille, der nu anvendes, og som har været anvendt siden Chr. VIII's Tid, er:

Forsiden: kronet »CR VII«, med Omskrift i Bue foroven: »29 JAN: 1801«, og i Bue forneden: »FOR GOD TIENESTE«.

Bagsiden: »FORTIENT«. (Indskriften paa de forskellige Medaillers Bagside er anbragt i en Egekrans, noget forskellig paa de uens Medailletyper).

Medailleindskrifterne gengives rigtigt (undtagen Bagsiden af No. 22) i »Vilhelm Bergsøe: Danske Medailler og Jetons samt militære Hæderstegn fra 1789—1892«, Kjøbenhavn 1893:
No. 20. (Medaillen fra 1801).

Forsiden: foroven »29 JAN. 1801«,
derunder: Kongens kronede Navnechiffer,
hvorunder: »FOR GOD TIENESTE«.

Bagsiden: lige, »25 AAR.«
midt i en Egekrans med to frie Baandender.

No. 21. (Medaillen fra 1814).

Forsiden: som No. 20.

Bagsiden: som No. 20, med Undtagelse af Indskriften, der er forandret til »FORTIENT«.

No. 22. (Medaillen fra Kong Chr. VIII's Tid, formodentlig fra 1843).

Forsiden: foroven: »29 JAN: 1801«,
derunder: som Nr. 20 og 21,
nederst: »FOR GOD TIENESTE«.

Bagsiden: lige, »FORTIENT«. (Hos Bergsøe: »FORTIENT«).
midt i en Egekrans, forneden med lukket Baandsløjfe,
og herunder: et lille: »F—K«, der viser, at Medailløren er F. Krohn.

No. 23-25. Uofficielle Miniaturemedailler.

Baand: 1801: Medaillen skal bæres i et rødt og hvidt Baand.

1843: Medaillen skal bæret i et rødt Baand med hvid Stribe.

Bæring: 1801: Medaillen skal bæres aabenlyst paa Brystet under Arbejdet paa Værftet og andetsteds.

1843: Medaillen skal altid bæres til Uniform og maa bæres til civil Paaklædning.

1886: Medaillen skal altid bæres til Tjenestuniform og maa bæres til civil Paaklædning; Civile skal bære Medaillen ved alle højtidelige Lejligheder.

1824: Militære skal bære Medaillen i Henhold til Uniformsreglementet og maa bære den til civil Paaklædning; Civile bør bære den ved højtidelige Lejligheder.

Diplom: 29. Januar 1890:

Format: Folio. Tovværksramme med Anker i hvert af de overste Hjørner paa Papirets lange Led, og i de underste en Flagdekoration med kronede Emblemer, tilvenstre Skibbygger og tilhøjre Artilleri, Matros og Somine. I Midten øverst: en Dannebrogssløjfe med Afbildning af Medaillens Forside, (dog med Paaskrift i øverste Bue: »29. Jan. 1801.«), og herunder to korslagte Grene. Diplomets Tekst i udfyldt Stand (her er som Eksempel valgt Forfatterens Diplom):

(Teksten er typografisk opstillet):

»Undertegnede Chef for Orlogsværftet
»gjør herved vitterligt
»at det ved allerhøieste Resolution af 4' Januar 1922 har
behaget
»Hans Majestæt Kongen (i særligt fremhævet Tryk)
»at benaade
»Løjtnant i Søofficerskorpset Christian Bendix Thostrup
Fortjenstmedaillen
»med
»Hæderstegnet for god Tjeneste ved Soetaten.

Henri Konow

/E. Olrik.«

1926: Øverst: Det danske Vaaben,
derefter, (almindeligt dobbelt Folioark):
»Det af
»Hans Majestæt Kongen (i særligt fremhævet Tryk)
»indstiftede Hæderstegn for god Tjeneste ved
»Soetaten er ved allerhøjeste Resolution tildelt
»(Stilling)
»(Navn)
»fra den (Dato) at regne
»Et Eksempel af de allerhøjst stadfæstede
»Bestemmelser vedrørende Hæderstegnet vedlægges.
»Marineministeriet, den (Dato og Aar).
»(Ministerens Underskrift).
»(Marineministeriets Stempel).

Det af

Königs Majestät Kongen

underkøbtets Høiherlighed for god Gjensigt med
Høiherlighed og med underkøbtets Høiherlighed

Erhvervende Ingeniør ved Orlogsværftet
Anders Inthou Andersen

den 17de Dags Dato
Høiherlighed og med underkøbtets Høiherlighed
Høiherlighed og med underkøbtets Høiherlighed

Høiherlighed og med underkøbtets Høiherlighed

[Signature]

Patent

H. Høiherlighed og med underkøbtets Høiherlighed

[Signature]

»(Kontorchefens Underskrift).

»Patent

»for

(Den dekoreredes Stilling og Navn).«

1936: Samme Dokument med den Forandring, at den ovenfor anførte 10. Linie fra neden er affattes saaledes: »fra den 29de denne Maaned at regne.« og den 7. Linie fra neden:

»Marineministeriet, den (Dato) Januar 19 (Resten af Aarstal).«

- Berettigede: 1801: Haandværkerbefalingsmænd, Skibstømmermænd ved »Flaadens Vedligeholdelse« og Knæsmede af 1ste og 2den Lønningsklasse, samt andre særligt udmærkede Arbejdere.
- 1814: De forannævnte; højerestaaende Underofficerer af Artilleri- og Matroskorpserne, samt Personer, der har tjent sig op fra disse Stillinger; endvidere alle Haandværkere i 1ste og 2den Lønningsklasse m. fl.
- 1830: De forannævnte; Sergeanter ved Divisionerne.
- 1831: De forannævnte; Skrivere.
- 1832: De forannævnte; Arsenal- og Arbejdsunderofficerer m. fl., Smede i 1ste Klasse ligestilledes med Knæsmede.
- 1843: Enhver fast Mand, der i 1ste Division (Artilleri- og Matroskorpserne) er avanceret til Underofficersgrad og i 2den Division (Haandværkerne) er kommen i 1ste Klasse, samt de Haandværkere, der i 1843 stod i 2den Klasse. Endelig de Personer, der er avanceret op fra disse Underklasser.
- 1886: Enhver, som enten henregnes til Søværnets faste Underklasser eller fra disse har tjent sig op til højere Stillinger.
- 1924: Midlertidige Befalingsmænd og faste Menige samt ligestillede; Tjenestemænd uden kongelig Udnævnelse ved Flaadestationen og Orlogsværftet, samt Personer, der har tjent sig op fra saadanne Stillinger.
- 1925: Enhver Mand, der forretter Tjeneste ved Søværnet eller i dets Administration.
- 1925 (9/12): De forannævnte, samt Kvinder i samme Tjeneste; samt som 1934.

- 1934: Enhver Mand eller Kvinde, der har forrettet Tjeneste ved Soetaten eller i dennes Administration.
- 1938: De forannævnte; Personer ved Københavns Søbefæstning.
- Udelukkede: 1801: Personer, der efter Dom har udstaaet korporlig Straf, eller er behæftet med visse Laster.
- 1843: De forannævnte, samt Personer, der har været sat under Tiltale, og ikke er aldeles frifundne.
- 1886: Personer, der ved Dom er fundne skyldige i en i den offentlige Mening vanærende Handling, har udstaaet Straf af mørk Arrest paa indskrænket Kost, streng Arrest i Bøjen, Fængsel paa Vapd og Brød, eller strengere Straf.
- 1925: Personer, der har begaaet en vanærende Handling.
- Erhvervelse: 1801: De adgangsberettigede skal henvende sig til en Kommission; Hæderstegnet tildeles, (event. »forbrydes«); de dekorerede er benaadede; Tildelingen skal foregaa paa en højtidelig Maade; (administrativt bestemtes, at der skulde ansøges om Tildeling af Hæderstegnet).
- 1843: Der skal andrages om Hæderstegnet.
- 1924: De berettigede skal anmelde deres Adgang til Hæderstegnet.
- 1925: Der skal ikke anmeldes; Hæderstegnet tildeles, men der nævnes intet om, at Tildelingen skal foregaa paa højtidelig Maade; man benaades ikke.
- Uniform: 1801: Mestre benaades med en udmærket Mundering.
- 1814: Mestre maa bære So-Sekondløjtnants Distinktioner paa Ærmerne.
- 1832: Mestre maa bære So-Sekondløjtnants Epauletter i Stedet for Ærmedistinktionerne.
- 1843: Der nævnes intet om nogen særlig Uniform.
- Rang: 1801: Mestre benaades med Søofficers Rang.
- 1814: Mestre benaades med Rang No. 3 i 8de Klasse.
- 1886: Der nævnes intet om Rang.
- Titel: 1801: Tommermænd og Knæsmede, der benaades med Hæderstegnet, skal bære Navn af hénholdsvis »Kongelige Skibbyggere« og »Kongelige Skibsmedde«.
- 1814: Der nævnes intet om Titler.
- Pengegave: 1801: 10 Kroner, (se: »Slutning«).

- 1814: 10 Rbdlr. Solv Værdie.
 1843: 10 Rdlr. Solvmynt.
 1886: 20 Kroner, (i Guld fra 1874 til 1914).
 1924: Der nævnes intet om Pengegave.

Den virkelige Omskiftningstid falder sammen med Montsorternes Forandring.

- Uddeling: 1801: 15 Juni: Hæderstegnet uddeltes første Gang.
 1802: 29. Januar: Uddeltes første Gang paa Holmens Hædersdag.
 1815: 29. Januar: Uddeltes første Gang almindeligvis til højere Militærpersoner.
 1833: 29. Januar: Uddeltes første Gang til Arsenal- og Arbejdsunderofficerer.
 1844: 29. Januar: Uddeltes første Gang til alle Underofficersgrader.
 1885: 18. September: Uddeltes første Gang til Værftsarbejds mænd m. fl.
 1886: 29. Januar: Uddeltes første Gang paa selve Højtidsdagen til alle faste Folk.
 1925: 29. Januar: Uddeltes første Gang til midlertidige Befalingsmænd og faste Menige, samt Tjenestemænd uden kongelig Udnævnelse.
 1925: 4. November: Uddeltes første Gang til alle Mænd der tjente ved Soværnet.
 1926: 29. Januar: Uddeltes første Gang almindeligvis til afskediget Personel.
 1926: 24. Marts: To Kvinder fik som de første Medaillen, (vgl. Resolution af 17. Marts).

Se videre: Kundgørelser for Soværnet A.

- Audiens: 1857: 6. April: Første Fremstilling for Hs. Maj. Kongen.
 1883 og senere: Fremstilling paa selve Hædersdagen.
 1926 og senere: Ingen samlet Fremstilling.

- Collegium: 1801: Admiralitets- og Commissariats-Collegiet underskriver:
 Frederik C.(ron) P.(rinds).
 F(riderich) C(hristian) Kaas.
 J(ohan) P(eter) Wleugel.
 (Kammerherre Friderich Baron) Knuth.
 (Professor, Generalauditor) L(auritz) Nørregaard.
 /Thunboe.

- Holmens Chef: 1801: Overequipagemester, Commandeur Ole Andreas Kierulf.

Kommissionen: 1801: Hæderstegnskommissionen var:
Chefen for Haandværksstokkens 1ste Compagnie, Commandeur Christian Frederik Pontoppidan.
Chefen for 2det Compagnie, Capitain Sigvard Urne Rosenvinge.
Fabrikmester Frantz Christopher Henrich Hohlenberg.
Haandværksstokkens Chirurgus, Hans Christian Müller.

Slutning.

Naar det i Statutterne bestemtes, at den aarlige Pengegave, der knyttedes til Hæderstegnet, skulde udbetales med: »10 Kroner«, ligger det nær at undersøge, hvorfor netop denne Mønt, der 1801 ikke var almindelig gængse iblandt Publikum, men nærmest maatte anses som sjælden, blev valgt, og vi finder da, at dette selvfølgelig ikke var tilfældigt, men derimod tilsigtet.

Det er jo ikke ubekendt, at det var Kronprinsen, der bestemte de Resolutioner, som udsendtes i Kongens Navn, men altid med lagttagelse af den Etikette og det Hensyn, han skyldte Majestæten, — herpaa tyder ikke mindst Valget af Hæderstegnets Stiftelsesdag, det kongelige Monogram paa Medaillens Forside og Kollægningen til Orlogsskibet »Christian den Syvende« paa den første højtidelige Uddelingsdag, og man kan herudover tillige regne Valget af »Kronen« baade som et Udtryk for Kronprinsens sønlige Ærbødighed for Faderen og som et Udslag af hans Hensigt: at gøre Hæderstegnsgaven saa ualmindelig, saa festlig og paaskønnelsesværdig for Mandskabet, som muligt.

Denne Krone var en prægtig Mønt, udsendt 1771 paa Struensee's Foranledning som Kong Chr. VII's Fødselsdagskrone, — den bar paa Latin det kongelige Valgsprog: »Fædrelandets Kærlighed, min Ære«. Den var den sidste Kronemønt, der udmøntedes i Danmark før 1873. Stemplerne var skaaret af Medaillør J. E. Bauert, de opbevarede paa Rosenborg for at der kunde tages Eftertryk af dem.

Det var altsaa med 10 af disse særlig smukke Sølvmonter, at Pengegaven oprindeligt udbetaltes.

Pengegavens Mønt 1801.

